

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 2414/1 од 31. 10. 2012. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор доцента за ужу научну област *Српски језик*, предмет *Српски језик као страни*. Пошто смо се упознали са приложеном документацијом, част нам је да Изборном већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс за доцента за ужу научну област *Српски језик*, предмет *Српски језик као страни*, објављен у листу „Послови“ бр. 490 од 7. 11. 2012. године, пријавио се један кандидат - др ВЕСНА КРАЈИШНИК, доцент за српски језик.

1. Биографски подаци

Весна Крајишник је рођена 1964. године у Прњавору (Република Српска). Основну и средњу школу завршила је у Прњавору, а 1883. године уписала се на Филолошки факултет у Београду, Група за српскохрватски језик и југословенске књижевности. Дипломирала је у јануару 1987. са просечном оценом 8, 27, из стручних предмета 9, 21, а одмах потом, с обзиром на висок просек оцена и убрзано студирање, дозвољен јој је ретроактиван упис на постдипломске студије у школској 1986/87. години. Магистарски рад са темом *Квантитативне и спектралне карактеристике сонаната* одбранила је крајем јануара 1990. године. Од марта 1989. до марта 1991. године кандидаткиња је радила на Електротехничком факултету у Београду, где је била ангажована на пројекту за синтезу и анализу говора у мултидисциплинарном тиму стручњака. Од марта 1991. године Весна Крајишник ради као лектор, а од 2001. године као виши лектор у Центру за српски као страни језик на Филолошком факултету у Београду. Докторску дисертацију *Лексички минимум српског као страног језика* одбранила је на Филолошком факултету у Београду у децембру 2005. године. За доцента за предмет Српски језик као страни изабрана је 2008, а исте године је изабрана и за управника Центра за српски као страни језик на Филолошком факултету у Београду.

2. Преглед и мишљење о досадашњем научном и стручном раду

Стручна и научна интересовања кандидаткиње Весне Крајишник од последњег избора (2008. године) односе се на уже лингвистичка и методичка истраживања у области српског као страног језика. О томе сведоче и објављени радови, учешћа на домаћим и међународним конференцијама и ангажовања у оквиру научних пројеката:

Објављени радови - чланци

1. Krajišnik, Vesna (2008): *Multidisciplinarnost u izboru nastavnih sredstava u nastavi srpskog kao stranog jezika*, Zbornik radova *Multidisciplinarnost u nastavi jezika i književnosti*, Nikšić, 27-33.
2. Крајишник, Весна (2009): *Развој комуникативне методе и њена примјена у настави српског као страног језика*, Српски језик, XIV/1-2, 393-406.
3. Крајишник, Весна (2011): *Проблеми у настави везника и везничких конструкција*, Српски језик, 627-636.
4. Крајишник, Весна (2011): *Лексички аспекти у српском као страном језику*, Зборник радова *Српски као страни језик у теорији и пракси II*, 123-131.
5. Krajišnik, Vesna (2011): *Koncepcija nastave srpskog kao stranog jezika na Filološkom fakultetu*, *Výuka jihoslovanských jazyků v dnešní Evropě*. Brno, 20-30.
6. Крајишник, Весна (2011): *Рјечник у настави српског као страног језика*, *Анали Филолошког факултета*, 23/II, Beograd, 245-258.
7. Крајишник, Весна и Ломпар, Весна (2012): *Концепција онлајн курса српског као страног језика*, Зборник радова МСЦ, 41/3, 167-176.

Објављени радови – приручници

1. Krajišnik, Vesna i Marinković, Nebojša (2009): *Testovi za polaganje srpskog kao stranog jezika*, Beograd, 152.
2. Крајишник, Весна, Ломпар, Весна, Никица, Стрижак (2012): *Онлајн курс српског као страног језика, ниво A1*.

Рецензије

1. РЕЦЕНЗИЈА за „Љубица Живанић, Смиља Здравковић, Бранимир Путник, *Више од речи* српски за странце, средњи течај, Институт за стране језике, Београд, 2012.“

Организација научних конференција

1. Међународни научни скуп *Српски као страни језик у теорији и пракси*, Филолошки факултет у Београду, Центар за српски језик као страни, Београд, 22 – 24. октобра 2010.

Учешће на научним конференцијама

1. Међународни научни скуп *Српски као страни језик у теорији и пракси*, Филолошки факултет у Београду, Центар за српски језик као страни, Београд, 22 – 24. октобра 2010.
2. Међународна конференција *Výuka jihoslovanských jazyků v dnešní Evropě*. Брно, 18 – 19. априла 2011.
3. Међународна научна конференција *Културе у дијалогу*, Београд, 28 – 30. септембра 2012.
4. IV међународни конгрес *Примењена лингвистика данас – изазови модерног доба*, Београд, 12 – 14. октобра 2012.

Учешће у пројектима

1. 2009-2011: *Стратегија формалног учења страних језика у Словенији и Србији – језичка политика и језичка стварност*. Пројекат о билатералној сарадњи Републике Србије (Филолошки факултет у Београду) и Републике Словеније (Филозофски факултет у Љубљани).
2. 2011-2014: *Српски језик и његови ресурси: теорија, опис и примене*. Пројекат Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, број 178006.
3. 2011-2014: *REFLESS TEMPUS Project*

Предавања по позиву

1. Настава српског као страног језика, ниво A1-A2: Хумболт универзитет, Берлин, септембар / октобар 2009.
2. *Српски као страни језик у наставној пракси*, Циклус предавања *Језици у систему образовања Србије*, Задужбина Илије М. Коларца, Београд 2009.
3. Настава српског као страног језика, ниво A1-A2: Хумболт универзитет, Берлин, септембар / октобар 2010.
4. *Српски као страни језик*, Филозофски факултет, Љубљана, 2010.

Током дугогодишњег радног искуства кандидаткиња је учествовала у бројним делатностима везаним за развој српског као страног језика.

Бавећи се наставним активностима и унапређујући наставу у Центру, Весна Крајишник је највећим делом учествовала у прављењу новог наставног програма заснованог на препорукама Европског референтног оквира, према коме је издиференцирано 6 нивоа знања. На основу тога се сваке школске године у Центру за српски као страни језик организује настава у 6 наставних група и организују испити за исто толико нивоа знања. програма за учење и полагање српског као страног језика.

У настојању да се учење српског језика у Центру обогати новим садржајима, кандидаткиња је, уз помоћ колега са блиских катедара, остварила идеју да се уз редовне часове језика уведу и часови културне историје Срба, тематски и лингвистички прилагођени нивоу знања страних студената, у склопу којих се организују и разгледања културно-историјских знаменитости у Београду, али и шире, у облику једнодневних екскурзија.

Од 2010. године кандидаткиња уз помоћ колега из Центра и других каедара Филолошког факултета организује наставу српског као страног језика за стране студенте, учеснике пројекта Владе Републике Србије – *Свет у Србији*. У оквиру тог пројекта, српски језик је, на различитим нивоима знања, савладало више од 200 студената, који су наставили студије на Универзитету у Београду на српском језику.

Од 2004. године, а у оквиру Уговора између Филолошког факултета, Центра за српски као страни језик и Института за балканске студије ИМХА у Солуну, кандидаткиња учествује као члан испитне комисије у припремању и реализацији испита српског језика за грчке студенте који уче наш језик у Институту ИМХА. Испит се организује једном годишње у Солуну и полаже се по истом програму као и у Центру за српски језик као страни на Филолошком факултету.

Од 2012. године на сличан начин је, уз ангажовање Весне Крајишник, успостављена сарадња између Центра за српски као страни језик и Професионалне лингвистичке академије из Москве.

За све ове године Весна Крајишник се огледала и у науци. Своје научне активности реализује највише у области примењене лингвистике и методике српског као страног језика.

На Међународном научном скупу *Мултидисциплинарност у настави језика и књижевности* организованом у Никшићу 2006. године изложила је рад *Мултидисциплинарност у избору наставних средстава у настави српског као страног језика*, који је у целости штампан у Зборнику радова. Кандидаткиња у раду указује на условљеност наставних средстава наставним методама и даје поделу наставних метода према савременим дидактичким критеријумима. За сваку од наведених метода наводи наставна средства чијом се употребом или комбиновањем постижу најбољи резултати у настави. Посебно указује на зто која средства и методе су најподесније за презентацију одређене језичке области у настави српског као страног језика, као и за који ниво знања је неко средство више или мање примењиво.

Методама учења страног језика, посебно комуникативном методом као савременог приступа глотоддактици, Весна Крајишник се бави у раду *Развој комуникативне методе и њена примјена у настави српског као страног језика*. У првом делу рада она указује на новоустановљене стандарде у процесу учења језика: потискивање граматичко-преводне технике у корист актуелног језичког исказа, промена улоге граматике у односу на традиционалне методе, граматичка правила се не уче напамет него се код студента развија свесност о граматички, наглашава се значај лексике, а лексички систем се редукује и успоставља се лексичка продуктивност унутар тематске јединице. У другом делу рада се анализира примена комуникативне методе у учењу српског као страног језика, са посебним нагласком на модификацију појединих принципа условљених граматичком структуром српског језика.

Конкретним језичким проблемима у настави српског као страног језика кандидаткиња се бави у раду *Проблеми у настави везника и везничких конструкција*. Она указује на грешке у употреби једне врло ограничене језичке категорије – везника и везничких конструкција. Наглашава да већ на почетном нивоу учења страни студенти формирајући језички исказ, бивају принуђени да повежу синтаксичке цјелине различитих односа и синтаксичких вриједности. Руководећи се матерњим језиком или непознавањем индоевропеске структуре језика, гријеше у употреби везника или их уопште не користе. У раду се указује само на типичне и најчешће грешке и предлажу нека од могућих рјешења за њихово превладавање.

У раду *Лексички аспекти у српском као страном језику* Весна Крајишник се бави семантичком вредношћу лексема, наводећи да њима страни говорник, посебно у почетном стадијуму учења, надомешта недостатак у познавању граматичких правила постижући основни циљ – базичну комуникацију. Упркос томе што је о избору лексике у настави страног језика доста тога урађено - одређени су принципи за избор лексике, а у оквиру Европског референтног оквира препоручна су тематска поља и унутар њих лексичке јединице - на путу до тог циља и предавачи и студенти се често суочавају са различитим могућностима и различитом ефикасношћу предавања и усвајања лексике страног језика. Поред тога, како се наводи у раду, и у лексички врло простом изразу долази до грешака у комуникацији, проузрокованих погрешно изабраном или употребљеном лексиком у одређеном контексту. У овом раду се указује на неке могућности избора и усвајања

лексики кроз процес активне наставе, као и на значај контекстуализације у циљу преношења тачне и прецизне информације.

Рад *Концепција наставе српског као страног језика на Филолошком факултету*, представљен у оквиру научне конференције *Výuka jehoslovanských jazyků v dnešní Evropě* у Брну 2011. године и штампан у истименом зборнику радова, даје систематичан преглед активности Центра за српски као страни језик, од његовог постанка до данашњих дана. Кандидаткиња, на врло аналитичан начи, уз доста статистичких података, показује развој наставних и научних делатности остварених у Центру.

У раду *Рјечник у настави српског као страног језика* Весна Крајишник указује на значај речника као дидактичког средства у оквиру савремене стратегије учења (српског као) страног језика, на његове карактеристике, али и ограничења. Са друге стране, указује на кориснике речника који уче српски као страни језик и који користе речник на различите начине и са различитим потребама са циљем да уобличи свој језички исказ на српском језику. С обзиром на релативно слаб избор речника и приручника тог типа, принуђени су да користе стандардне двојезичне речнике који, поготово за говорнике нижих нивоа, не пружају довољно прегледан, једноставан, а често ни тачан садржај, нити говорницима виших нивоа обезбеђују све потребне информације. Услед тога долази до стварања типских грешака на свим нивоима знања. У раду се указује на те грешке и преко њих на могућа решења која би довела до олакшавања у ексцерпирању речничке грађе и избегавању или ублажавању појаве грешака.

Своја искуства у успостављању онлајн курса српског као страног језика, кандидаткиња, у коауторству са Весном Ломпар, износи у раду *Концепција онлајн курса српског као страног језика*. У раду је представљена концепција курса на даљину за одрасле кориснике. Приказан је садржај нивоа А1, подељен по структурним и садржајним целинама. Садржај је распоређен у складу са методичким принципима за учење страних језика, што подразумева усвајање језичког система и језичких вештина. У раду се даје и опис платформе MOODLE, која је послужила као техничка подршка за реализацију овог програма.

У коауторству са Небојшом Маринковићем, Весна Крајишник је објавила приручник – збирку тестова за полагање српског као страног језика. У овом приручнику су дати модели тестова за сваки ниво знања, од А1 до Ц2, са решењима. За сваки ниво су дата по три теста, осим за Ц2 – два теста. Поред тестова, дат је програм за све језичке вештине за сваки ниво појединачно, на основу кога кандидат самостално може да одреди своју језичку компетенцију.

Пратећи савремене токове у развоју наставних активности, кандидаткиња је учествовала у осмишљавању и реализацији онлајн курса српског као страног језика, ниво А1, преко кога ће први кандидати широм света почети да уче српски језик од фебруара 2013. године.

Кандидаткиња Весна Крајишник је 2010. године учествовала у организацији другог по реду Међународног научног скупа *Српски као страни језик у теорији и пракси II* на Филолошком факултету у Београду, а радови са овог скупа су објављени у зборнику, чији је главни уредник Весна Крајишник. Организацијом овог скупа потврђено је опредељење

Весне Крајишник да овај скуп прерасте у традиционалне сусрете научних радника и предавача из области примењене лингвистике и методике српског као страног језика.

Весна Крајишник је учествовала и на бројним научним конференцијама и на којима је презентovala своја стручна и научна запажања, али и као гостујући превача на универзитету Хумболт у Берлину, Филозофском факултету у Љубљани и Коларчевој задужбини.

У настојању да изучавање српског као страног језика приближи савременим токовима изучавања језика, Весна Крајишник је заједно са колегама са Катедре за српски језик учествовала је у организовању програма за Мастер студије српски као страни језик, у оквиру чега је оформила предмет Методика српског као страног језика.

Кандидаткиња је своје стручно ангажовање потврдила и као члан комисије за одбрану неколико мастер, магистарских и докторских радова, али и као ментор мастер радова из области српског као страног језика.

На основу онога што је досад речено, може се закључити да је реч о кандидаткињи која годинама успешно предаје српски језик странцима, која је успела да се, као стручна особа за ову област, потврди и ван граница земље. Као вредан и савестан предавач, показала је како се у настави могу на најбољи начин повезати теорија и пракса. Све су ово разлози да предложимо Изборном већу Филолошког факултета да прихвати извештај и упути предлог одговарајућем Стручном већу Универзитета у Београду да др ВЕСНУ КРАЈИШНИК, *доцента за српски језик*, изабере на радно место *доцента* за ужу научну област *Српски језик*, предмет *Српски језик као страни*.

КОМИСИЈА

Др Вељко Брборић, ванредни професор

Др Весна Ломпар, доцент

Др Милорад Дешић, редовни професор